

A

a¹ (*pl. aes*) *f.* **1.** A *m.*, [primeira letra do alfabeto e primeira vogal]. **2.** A *m.*, [nome desta letra]. *Obs.* O seu plural é *as*. **3.** *Mús.* A *m.*, [notación medieval, referente á nota *la*]. **4.** *Filos.* A *m.*, [símbolo da proposición universal afirmativa]. **5.** *Matem.* A *m.*, [símbolo da unidade de medida de superficie denominada *área*].

a² *prep.* A.

abad *m.* **1.** Abade, [superior dun mosteiro ou dalgunhas colexiatas]. **2.** Abade, crego, cura, [sacerdote titular dunha parroquia].

abadejo *m.* **1.** Bacallau (*Gadus morhua*), [peixe osteictio dos gádidos]. *Sin.* **bacalao**. **2.** Abadexo, corbelo (*Pollachius pollachius*), [peixe teleosteo semellante ao bacallau]. **3.** Papuxa *f.* (*Sylvia undata*), [paxaro da familia dos dentirrostrós]. *Sin.* **rejezuelo**. **4.** Cantáride *f.* (*Lytta vesicatoria*), [insecto coleóptero]. *Sin.* **cantárida**.

abadesa *f.* Abadesa.

abadía *f.* **1.** Abadía, [dignidade de abade ou de abadesa]. **2.** Abadía, [mosteiro dirixido por un abade ou unha abadesa]. **3.** Abadía, [territorio, xurisdición, bens ou rendas pertencentes ao abade ou á abadesa]. **4.** Abadía, reitoral (*pl.* reitorais), [casa do cura párroco pertencente á Igrexa]. *Sin.* **rectoral**, **reitoría**. **5.** Abadía, [tributo ou lutuosa pagados ao párroco cando morría alguén].

abadinense *s. y adj.* Abadinense, [de Abadín].

abajo *adv. l.* **1.** Abaixo, embaixo, [nun lugar ou grao inferior]. **2.** Abaixo, [en dirección descendente]. ♦ *Ant.* **arriba**.

abalanzar *v. tr.* **1.** Abalanzar, guindar, [impulsar ou lanzar con enerxía algunha cousa]. **2.** Abalanzar, [equilibrar a balanza engadindo ou quitando peso]. **3.** *v. pr.* Abalanzarse, lanzarse, [botarse decididamente sobre alguén ou algo]. *Sin.* **lanzarse**, **arrojarse**.

abalear *v. tr.* Coañar, cañar, [varrer coa coañeira para limpar de coaños os cereais xa mallados].

abalorio *m.* **1.** Abelorio, doa *f.*, [boliña furada, de vidro ou doutro material, que se usa para facer adornos e labores en tecidos]. **2.** Abelorio, collar, [pulseira ou adorno formado polo conxunto destas boliñas].

abanderado -a *s.* Abandeirado.

abanderar *v. tr.* **1.** Abandeirar, [matricular ou rexistrar un barco baixo a bandeira dun país determinado]. **2.** *fig.* Abandeirar, [pórse á fronte dunha causa, dunha idea, dun movemento etc.].

abandonado -a *adj. y s.* **1.** Abandonado, desleixado, leilán (*f.* leilá), [(dise da) persoa despreocupada polo seu aspecto, polo seu aseo persoal ou polas súas obrigas]. *Sin.* **descuidado**. **2.** *adj.* Abandonado, [que quedou sen dono ou sen protección]. **3.** Abandonado, deserto, deshabitado, [que quedou sen habitantes]. *Sin.* **desierto**, **deshabitado**.

abandonar *v. tr., i. y pr.* Abandonar(se).

abandono *m.* Abandono.

abanicar *v. tr. y pr.* Abanicar(se), abanar(se).

abanico *m.* **1.** Abano, abanico, abanador, [instrumento para producir aire ou para se airear

ao movelo dun lado para outro]. *Sin. abano*. 2. *fig.* Abano, abanico, [conxunto de opcións, posibilidades etc.]. 3. *fig.* Sabre, [arma].

abaratamiento *m.* Abaratamento. *Sin. baja*. *Ant. encarecemento, subida*.

abaratar *v. tr.* 1. Abaratar, [baixar o prezo dunha cousa]. 2. *v. pr.* Abaratar *v. i.*, [sufrir algo unha diminución no seu prezo]. *Obs.* Este verbo non pode ser usado en galego como pronominal. *Cuando hay competencia los productos se abaratan.* Cando hai competencia os produtos abaratan. ♦ *Sin. bajar*. *Ant. encarecer, subir*.

abarca *f.* 1. Abarca, [calzado rústico de coiro]. 2. Zoca, [calzado de madeira].

abarcable *adj.* Abarcábel (*pl.* abarcábeis), abarcable.

abarcар *v. tr.* 1. Abarcar, abranguer, abrazar, [cinguir cos brazos]. *Sin. abrazar, ceñir, rodear*. 2. Abarcar, abranguer, comprender, incluír, [conter en si]. *Sin. alcanzar, comprender, contener, cubrir, englobar, incluir*. 3. Abarcar, abranguer, [alcanzar ou dominar coa vista un determinado espazo ou unha determinada extensión]. 4. Abarcar, abranguer, [ocuparse ou facerse cargo alguén de varias cousas ao mesmo tempo].

abarrotamiento *m.* Abarrotamento.

abarrotar *v. tr. y pr.* Abarrotar(se), ateigar(se), atestar(se), [encher ou encherse completamente un lugar ou espazo]. *Sin. atestar(se)*.

abastardar *v. i.* Abastardar *v. tr., i. e pr. Sin. bastardar, bastardear*.

abastecedor -ora *adj. y s.* Abastecedor, fornecedor, proveedor, subministrador, avituallador.

abastecer *v. tr.* 1. Abastecer, [fornecer do necesario a unha persoa, a unha cidade etc.]. *Sin. abastar, proveer, surtir*. *Ant. desabastecer*. 2. *v. pr.* Abastecerse, [facen provisión do necesario]. *Sin. abastarse, aprovisionarse, proveerse*.

abastecimiento *m.* Abastecemento, aprovisionamento, subministración *f.* *Sin. abastamiento, abasto, aprovisionamiento, suministro*.

abasto *m.* 1. Abasto, abastecemento, [provisión de víveres e demais cousas necesarias]. *Sin. abastecimiento, aprovisionamiento, suministro*. 2. Abasto, abundancia *f.* 3. *m. pl.* Abastos, víveres, provisións *f. pl.* Plaza de abastos. Praza de abastos. • **Dar abasto** Dar abasto, dar feito.

abatible *adj.* Abatíbel (*pl.* abatíbeis), abatible. **abatido -a** *adj.* 1. Abatido, desanimado, derrubado, prostrado. 2. Abxecto, mesquiño, ruín (*invar. x.*), vil (*invar. x.*; *pl.* viles), desprezábel (*invar. x.*; *pl.* desprezábeis), desprezable (*invar. x.*).

abatimiento *m.* 1. Abatemento, [acción e efecto de abater ou abaterse]. 2. Humillación *f.*, abaixamento, rebaixamento. 3. *fig.* Abatemento, decaemento, desfalecemento, esmorecemento, [prostración ou debilidade física]. *Sin. decaimiento, desfallecimiento*. 4. *fig.* Abatemento, desalento, desánimo, desazo. *Sin. desaliento, desánimo*. *Ant. euforia*. 5. *Mar.* Abatemento, [ángulo que forma a quilla co rumbo real dunha nave].

abatir *v. tr.* 1. Abater, derrubar, [facen caer]. *Sin. derribar, derrumbar*. 2. Abater, [por ext., matar violentamente e provocando a caída ao chan da vítima]. 3. Abater, inclinar, deitar, tombar, [baixar unha cousa para a poñer horizontal]. *Abatir el asiento delantero*. Abater o asento dianteiro. 4. Abater, [facen perder o ánimo ou as forzas]. 5. Desarmar, desmontar. *El ejército abatió las tiendas de campaña*. O exército desmontou as tendas de campaña. *Ant. montar*. 6. *v. tr. y pr. fig.* Humillar(se), abaixarse, baixarse, [abater o orgullo, a dignidade]. 7. *v. i.* Desnortarse, abater, [desviarse unha nave do seu rumbo]. *Sin. devalar, derivar*. 8. *v. pr.* Abaterse, [perder as forzas ou os ánimos]. *Sin. desfallecer, desalentarse, desanimarse, postrarse, aplanarse*. 9. Abaterse, [baixar ou descender unha ave de rapina, ou unha cousa que está no aire, sobre unha presa ou á terra]. 10. Abaterse, derrubarse, [caer ao chan, vir abaixo]. *Sin. derrumbarse*.

abdicación *f.* Abdicación.

abdicar *v. tr. e i.* Abdicar. *Sin. renunciar*.

abdomen *m.* 1. Abdome, [cavidade do corpo dos vertebrados, que contén as vísceras]. *Sin. vientre*. 2. Abdome, [rexiño do corpo de diversos animais situada a continuación do tórax ou do cefalotórax]. 3. Bandullo, barriga *f.*, panza *f.*, [ventre avultado do home ou da muller]. *Sin. barriga, panza, tripa*.

abdominal *adj.* Abdominal (*pl.* abdominais).

abductor -ora *adj. y m.* Abdutor.

abecé *m.* V. **abecedario**.

abecedario *m.* 1. Abecedario, abecé, alfabeto, [serie ordenada das letras dun idioma]. *Sin.*

alfabeto, abecé, cristus. 2. Cartilla *f.*, [libriño coas letras do alfabeto para aprender a ler]. *Sin. cartilla, cristus*. 3. *fig.* Abecé, [conxunto das nocións elementais dunha ciencia, arte ou oficio]. *Sin. abecé*.

abedul *m.* Bidueiro, bido, bidueira *f.* (*Betula alba*).

abeja *f.* Abella (*Apis mellifera*), [insecto hime-nóptero]. • **Abeja carpintera** Abella carpintera (*Xylocopa violacea*). **Abeja maesa, abeja maestra** o **abeja reina** Abella mestra. **Abeja machiega, abeja neutra** o **abeja obrera** Abella obreira.

abejaruco *m.* Abelleiro (*Merops apiaster*), [paxaro da familia dos merópidos que se alimenta principalmente de abellas]. *Sin. abejero*.

abejera *f.* 1. V. **colmenar**. 2. Herba abelleira, abelleira, melisa (*Mellisa officinalis*), [planta medicinal da familia das labiadas]. *Sin. melisa, toronjil, cidronela*.

abejero -a *s.* 1. Abelleiro, apicultor, [persoa que coida das abellas]. 2. *m.* Abelleiro (*Merops apiaster*), [paxaro da familia dos merópidos que se alimenta principalmente de abellas]. *Sin. abejaruco*.

abejón *m.* 1. V. **zángano**. 2. Abellón, [xogo dos rapaces]. 3. Abellón, abesouro, [insecto semellante á abella, pero máis grande e ruidoso ao voar]. *Sin. abejorro*.

abejorro *m.* 1. Abellón, abesouro, [insecto semellante á abella, pero máis grande e ruidoso ao voar]. *Sin. abejón*. 2. *fig.* Abesouro, [persoa pesada e impertinente].

aberración *f.* Aberración.

aberrante *adj.* Aberrante.

abertura *f.* Abertura.

abeto *m.* Abetto (*Abies* ou *Picea*).

abierto -a *adj.* Aberto.

abismal *adj.* Abismal (*pl.* abismais).

abismar *v. tr. y pr.* Abismar(se).

abismo *m.* Abismo.

ablación *f.* Ablación.

ablandar *v. tr. y pr.* 1. Abrandar *v. tr. e i.*, amolecer *v. tr. e i.*, amolentar *v. tr.*, [poñer ou poñerse branda unha cosa]. *Ant. endurecer*. 2. Abrandar *v. tr. e i.*, amolecer *v. tr. e i.*, amolentar *v. tr.*, [suavizar, facer minguar ou minguar a dureza, intransixencia ou severidade dunha persoa]. *Sin. disminuir*. *Ant. endurecer*. 3. *fig. v. i. y pr.* Abrandar *v. i.*, amainar *v. i.*, afrouxar

v. i., [diminuír a súa forza ou a súa intensidade o vento]. 4. *v. pr.* Acovardarse, afurricar.

ablativo *m.* *Gram.* Ablativo. • **Ablativo absoluto** Ablativo absoluto.

abnegación *f.* Abnegación.

abnegado -a *adj.* Abnegado.

abobar *v. tr. y pr.* Abobar(se), aboubar(se), aparvar(se).

abocar *v. tr.* 1. Abocar, embocar, [xuntar as bocas de dous recipientes para transvasar o seu contido]. 2. Abocar, conducir, levar, [xeralmente a algo prexudicial]. *El juego y la bebida lo abocan al fracaso irremediamente*. O xogo e a bebida abócano ao fracaso irremediamente. 3. *v. i. Mar.* Abocar, embocar, [comezar a embarcación a entrar nun porto, ría, canal etc.].

abochornar *v. tr.* 1. Abafar, acorar, afogar, asfixiar [ks], atafegar, [deixar sen alento a excesiva calor, ou impedir ou dificultar a respiración a excesiva calor]. *Sin. Cf. sofocar*. 2. Acorar, ruborizar, abafar, avergonzar, avergoñar, [provocarlle vergoña a alguén, producíndolle normalmente o arroibamento do rostro]. *Sin. Cf. sofocar*. 3. *v. pr.* Acorar *v. i.*, ruborizarse, abafar *v. i.*, avergonzarse, avergoñarse, [sentir alguén vergonza, acompañada normalmente de arroibamento do rostro]. *Sin. Cf. sofocar*.

abocinar¹ *v. tr.* Abucinar, [dar forma de bucina].

abocinar² *v. i.* Enfocinar, [caer de bruzos].

abogacía *f.* Avogacía.

abogado -a *s.* Avogado.

abogar *v. i.* Avogar, interceder, mediar. *Sin. interceder, mediar*.

abolengo *m.* Avoengo.

abolición *f.* Abolición, derogación. *Sin. derogación*. *Ant. instauración*.

abolir *v. tr.* Abolir, derogar. *Sin. derogar*.

abolladura *f.* Crocadura, aboladura.

abollar *v. tr.* 1. Abolar, crocar, [producir cun ou varios golpes unha depresión na superficie dunha cousa]. 2. *v. pr.* Abolarse, crocarse, [resultar algo cunha depresión na súa superficie a causa dun ou varios golpes].

abominable *adj.* Abominábel (*pl.* abominábeis), abominable. *Sin. execrable*.

abominar *v. tr.* Abominar.

abonador -ora *adj. y s.* Aboador.

abonar *v. tr.* 1. Aboar, acreditar, [certificar a autenticidade de algo]. *Sin. acreditar*,

garantizar. 2. Aboar, avaliar. 3. Aboar, pagar. *Sin. pagar.* 4. Fertilizar. *Si quieres que esta planta no muera, tienes que abonar la tierra cada seis meses.* Se queres que esta planta non morra, tes que fertilizar a terra cada seis meses. 5. Aboar, [asentar no haber dunha conta]. 6. *v. tr. y pr.* Abonar(se), subscribir(se), [inscribir ou inscribirse mediante pagamento para poder gozar periodicamente dun servizo, dunha publicación etc.].

abono *m.* 1. Abono, abonamento, [acción de abonar ou abonarse e dereito adquirido por quen se abona]. 2. Abono, [conxunto de entradas que se compran por xunto e que dan dereito ao uso dalgún servizo, á asistencia a un ou a varios espectáculos etc.]. *Tengo un abono para el teatro para toda la temporada.* Teño un abono para o teatro para toda a tempada. 3. Abono, [documento en que consta o dereito de quen se abona a algunha cousa]. 4. Fertilizante, [produto con que se fertiliza a terra]. 5. Aboamento, [pago que se realiza pola compra de algo]. 6. Aboamento, garantía *f.*, [o que acredita algo]. *Sin. garantía.*

abordaje *m.* Abordaxe *f.* • **Al abordaje** *Á* abordaxe.

aboardar *v. tr. e i.* Abordar.

aborigen *adj.* 1. Aborixe, autóctono (*f.* autóctona), [orixinario do lugar onde vive]. *Sin. autóctono, originario.* 2. *s.* Aborixe, nativo (*f.* nativa), [persoa que naceu no país onde vive, en contraposición aos que se estableceron posteriormente]. 3. *m. pl.* Aborixes, nativos, [primeiros habitantes dun territorio]. ♦ *Sin. nativo.*

aborrecer *v. tr.* 1. Anoxar, [abandonar o niño, os ovos ou as crías algúns animais, especialmente as aves]. 2. Aborrecer, anoxar, [sentir odio, noxo etc. por algo ou alguén]. *Sin. odiar.* 3. *v. pr.* Aborrecerse, aburrirse, fartarse.

aborrecible *adj.* Aborrecíbel (*pl.* aborrecíbeis), aborrecible, abominábel (*pl.* abominábeis), abominable. *Sin. abominable.*

abortar *v. i. y tr.* Abortar.

abortista *adj. y s.* Abortista.

abortivo -a *adj. y m.* Abortivo.

aborto *m.* Aborto. • **Aborto espontáneo** Aborto espontáneo. **Aborto provocado** Aborto provocado.

abotonar *v. tr.* 1. Abotoar, abrochar, [introducir un botón no ollal]. *Sin. abrochar.* 2. *v. i.*

Abotoar, abrochar, agromar, brotar, [botar botóns ou gromos as plantas].

abovedado -a *adj.* Abovedado.

abrasador -ora *adj.* Abrasador, abrasante (*invar. x.*).

abrasar *v. tr., i. y pr.* Abrasar(se).

abrasión *f.* Abrasión.

abrasivo -a *adj. y s.* Abrasivo.

abrazadera *f.* Abrazadeira.

abrazar *v. tr. y pr.* Abrazar(se).

abrazo *m.* Abrazo, aperta *f.*, apreixo.

abrecartas *m.* Abrecartas (*invar. n.*).

abrelatas *m.* Abrelatas (*invar. n.*).

abreviación *f.* Abreviación.

abreviar *v. tr. e i.* Abreviar.

abreviatura *f.* Abreviatura.

abridor *m.* Abridor, [instrumento que abre latas, botellas etc.].

abrigar *v. tr. y pr.* Abrigar(se).

abrigo *m.* 1. Abrigo, abeiro, abrigadoiro, [refuxio ou amparo contra as inclemencias do tempo]. *Sin. amparo, refugio.* 2. Abrigo, [cousa que abriga ou protexe]. 3. Abrigo, [lugar protexido]. 4. Abrigo, gabán, [peza de vestir para se defender do frío]. 5. *fig.* Abrigo, amparo, auxilio [ks]. • **Al abrigo de** Ao abrigo de.

abril *m.* Abril (*pl.* abríis), [cuarto mes do ano, de 30 días]. • **Estar hecho un abril** Estar feito un abril.

abrillantador -ora *adj., s. y m.* Abrillantador.

abrillantar *v. tr.* Abrillantar.

abrir *v. tr., i. y pr.* Abrir(se).

abrochar *v. tr. y pr.* Abrochar. *OBS.* Este verbo non pode ser usado como pronominal en galego. *Se abrocha sola la falda.* Abrocha soa a saia. *Ant. desabrochar(se).*

abrojo *m.* Abrollo (*Tribulus terrestris*).

abrumar¹ *v. tr.* 1. Arrelar, arrenlar, [fatigar a alguén con moito peso]. 2. *fig.* Abafar, atafeagar, [causar molestia por un exceso de atención, coidado etc.].

abrumar² *v. pr.* Aneboar *v. i.,* anebrar *v. i.,* [cubrirse de bruma ou néboa pouco espesa].

abrupto -a *adj.* 1. Abrupto, crebado, escabroso, escarpado, [dise do terreo ou camiño irregular ou moi pendente]. *Sin. escabroso, escarpado.* *Ant. llano, liso, plano.* 2. *fig.* Abrupto, [dise da persoa de carácter áspero, rudo, violento].

abscisa *f.* Abscisa.

ábside *m.* Ábsida *f.,* ouisia *f.*

absolución *f.* Absolución.

absoluto -a *adj.* Absoluto. • **En absoluto** En absoluto.

absolver *v. tr.* Absolver.

absorbente *adj.* Absorbente.

absorber *v. tr.* Absorber.

absorción *f.* Absorción.

absorto -a *adj.* Absorto.

abstemio -mia *adj. y s.* Abstemio.

abstención *f.* Abstención.

abstener *v. pr.* Absterse.

absterger *v. tr.* Absterxer.

abstinencia *f.* Abstinencia.

abstracción *f.* Abstracción.

abstracto -a *adj.* Abstracto.

abstraer *v. tr. y pr.* Abstraer(se).

absuelto -a *adj.* Absolto.

absurdo -a *adj. y m.* Absurdo. • **Reducción al absurdo** Redución ao absurdo.

abubilla *f.* Bubela, poupa (*Upupa epops*).

abuelo -a *s. y pl.* Avó (*f.* avoa; *pl.* avós, avoas).

abulia *f.* Abulia, apatía, desgana. *Sin. apatía, desgana.*

abúlico -a *adj.* Abúlico, apático. *Sin. apático.*

abultado -a *adj.* Avultado.

abultamiento *m.* Avultamento.

abultar *v. tr. e i.* Avultar.

abundancia *f.* Abundancia.

abundante *adj.* Abundante.

abundar *v. i.* Abundar.

¡abur! *interj. V. ¡agur!*

aburrido -a *adj.* Aburrido. *Ant. ameno, divertido, entretenido.*

aburrimento *m.* 1. Aburrimento, fastío, tedio. *Sin. hastío, tedio.* *Ant. distracción, diversión.* 2. Aburrimento, [cousa que aburre].

aburrir *v. tr. y pr.* 1. Aburrir(se). 2. *v. tr.* Aborrecer, [abandonar os ovos ou as crías algúns animais].

abusar *v. i.* Abusar.

abusivo -a *adj.* Abusivo.

abuso *m.* Abuso. • **Abuso de autoridad** Abuso de autoridade. **Abuso de confianza** Abuso de confianza. **Abuso de poder** Abuso de poder. **Abuso deshonesto** Abuso deshonesto. **Abusos sexuales** Abusos sexuais.

abusón -ona *adj. y s.* Abusón.

acá *adv. l.* Acá, acó. *OBS.* Pódese facer unha distinción entre *acó* e *acá* indicando co primeiro

desprazamento (*venid para acá, vide para acó*) e co segundo ausencia del (*estamos acá, estamos acó*), aínda que na fala tendan a empregarse un ou outro indistintamente. • **De acá para allá** De aquí para acolá.

acabado -a *adj. y m.* Acabado.

acabar *v. tr.* 1. Acabar, rematar, terminar, concluír, dar fin. *Sin. concluir, finalizar, terminar.* *Ant. comenzar, empezar, iniciar, principiar.* 2. Acabar, consumir, esgotar, [chegar á última parte de algo]. 3. Acabar, [perfeccionar]. 4. *v. i.* Acabar, rematar, terminar, [ter unha cousa como parte final algo que se expresa]. *El palo acaba en punta.* O pau acaba en punta. *Sin. terminar.* 5. Acabar, morrer. 6. *v. i. y pr.* Acabar(se), rematar(se), terminar(se), ter fin. 7. Acabar, extinguirse. 8. Acabar, [formando perífrases con *de* mais infinitivo, indica que ocorreu hai pouco tempo]. *Acabamos de llegar.* Acabamos de chegar. • **¡Acabáramos!** Acabáramos! **De nunca acabar** De nunca acabar. **No acabar de** Non acabar de. **Se acabó lo que se daba** Morreu o conto.

acacia *f.* Acacia.

academia *f.* Academia.

académico -a *adj. y s.* Académico.

acaecer *v. i.* Acaecer, suceder, ocorrer, [pasar algo]. *Sin. ocurrir, suceder.*

acallar *v. tr.* 1. Acalar, [facer calar]. *Sin. silenciar.* 2. *fig.* Sosegar, acalentar. *Sin. aplacar, aquietar, calmar, sosegar.*

acalorado -a *adj.* 1. Acalorado, [que sente moita calor]. 2. Acalorado, excitado, exaltado.

acoloramiento *m.* Acoloramento.

acolorar *v. tr. y pr.* Acolorar(se).

acampada *f.* Acampada.

acampanado -a *adj.* Acampanado.

acampar *v. tr. e i.* Acampar.

acanalado -a *adj.* Acanalado.

acanalal *v. tr.* Acanalar.

acantear *v. tr.* Acantazar, apedrar, [tirar pedras contra alguén ou contra algo]. *Sin. apedrear.*

acantilado -a *adj.* 1. Acantilado, [dise do terreo abrupto]. 2. Acantilado, [dise do fondo do mar cando forma cantís]. 3. *m.* Acantilado, baixío, [terreo escarpado de forte pendente, especialmente na costa].

acanto *m.* 1. Acanto (*Acanthus mollis*), [planta herbácea]. 2. Acanto, [motivo decorativo que imita as follas do acanto].

acaparador -ora *adj.* y *s.* Acaparador.

acaparar *v. tr.* Acaparar.

acaramelado -a *adj.* Acaramelado.

acaramelar *v. tr. y pr.* Acaramelar(se).

acarear *v. tr. Der. V. carear.*

acariciar *v. tr.* **1.** Acariciar, acariñar, agarimar, aloumiñar, [facen caricias ou aloumiños]. **2.** *fig.* Acariñar, agarimar, aloumiñar, [tratar con cariño]. **3.** *fig.* Acariciar, acariñar, agarimar, aloumiñar, [tocar ou rozar suavemente unha cousa a outra]. **4.** Acariciar, [esperar que se faga realidade algo desexado]. *Acaricio la posibilidad de viajar a Australia este verano.* Acaricio a posibilidade de viaxar a Australia este verán.

ácara *m. y m. pl.* Ácara.

acarrear *v. tr.* **1.** Carrexar, carrear, carretar, [transportar algo en carro]. **2.** Carrexar, carrear, carretar, [por ext., transportar en calquera outro medio]. **3.** *fig.* Carrexar, carrear, ocasionar, [traer como consecuencia]. *Sin. causar, ocasionar.*

acartonar *v. pr.* Acartonarse.

acaso *m.* **1.** Acaso, casualidade *f.*, azar. **2.** *adv. d.* Acaso, quizais, quizabes, quizá, quizás, talvez. **3.** *adv. m.* Acaso, [por casualidade]. *OBS.* Emprégase en construcións interrogativas. *¿Por qué no pagas lo que me debes?, ¿acaso crees que soy rico?* Por que non pagas o que me debes?, acaso cres que son rico? • **Por acaso** Por acaso, por casualidade. *Sin. por casualidad.* **Por si acaso** Por se acaso. **Si acaso** Se acaso.

acastañado -a *adj.* Acastañado.

acatamiento *m.* Acatamento. *Sin. acato, obediencia.* *Ant. desacato.*

acatar *v. tr.* Acatar. *Ant. desacatar.*

acatarrar *v. tr. y pr.* Acatarrar(se).

acceder *v. i.* Acceder.

accesible *adj.* Accesíbel (*pl.* accesíbeis), accesible. *Ant. inaccesible.*

accésit (*pl.* accésits) *m.* Accésit (*invar. n.*).

acceso *m.* Acceso.

accesorio -ría *adj. y m.* Accesorio.

accidentado -a *adj. y s.* Accidentado.

accidental *adj.* Accidental (*pl.* accidentais).

accidentar *v. pr.* Accidentarse.

accidente *m.* Accidente. • **Accidente de traballo** Accidente de traballo. **Por accidente** Por accidente.

acción *f.* Acción. • **Acción de grazas** Acción de grazas.

accionar *v. tr.* **1.** Accionar, activar. *Sin. activar.* **2.** *v. i.* Acenar, xesticular, [facen xestos ou acenos para chamar a atención sobre algo, dar a entender algunha cousa etc.].

acebo *m.* Acivro, acivo, acevro, acevo (*Ilex aquifolium*). *Sin. agrifolio, aquifolio.*

acechar *v. tr.* Asexar, axexar, asalar, espreitar, abesullar, espigar.

acecho *m.* Asexo, axexo, espreita, esculca. • **Al acecho** Ao asexo, ao axexo, á espreita.

acedar *v. tr. y pr.* **1.** Acedar(se), agrear(se), [tornar ou volverse aceda unha cousa]. **2.** *fig.* Acedar(se), agrear(se), desgustar(se). ♦ *Sin. agriar(se).*

acedera *f.* Aceda, herba acedeira (*Rumex acetosa*), [planta da familia das poligonáceas]. *Sin. agrilla, vinagrera.*

acedía¹ *f.* **1.** Acedume *m.*, acidez, [calidade de acedo]. **2.** Acedía, acía, [malestar no estómago producido polo exceso de ácidos].

acedía² *f.* **1.** Acedía (*Dicologoglossa cuneata*), [peixe mariño semellante ao linguado, pero máis miúdo e de inferior calidade]. **2.** Solla (*Platichthys flesus*). *Sin. platija.*

acedo -a *adj.* **1.** Acedo, ácido, agre (*invar. x.*). *Sin. ácido.* **2.** *fig.* Acedo, ácido, agre (*invar. x.*), amargo, [carente de amabilidade]. ♦ *Sin. agrio.*

aceitar *v. tr.* Aceitar.

aceite *m.* Aceite. • **Aceite de hígado de bacalao** Aceite de fígado de bacallau. **Aceite de oliva** Aceite de oliva. **Aceite de ricino** Aceite de ricino. **Aceite de vitriolo** Aceite de vitriolo. **Aceite mineral** Aceite mineral. **Aceite virgen** Aceite virxe.

aceitera *f.* Aceiteira.

aceitero -a *adj. y s.* Aceiteiro.

aceitoso -a *adj.* Aceitoso.

aceleración *f.* Aceleración, aceleramento *m.* *Sin. aceleramiento.*

acelerador -ora *adj. y m.* Acelerador. • **Acelerador de partículas** *Fís.* Acelerador de partículas.

acelerar *v. tr. y pr.* Acelerar(se).

acelga *f.* Acelga (*Beta vulgaris*).

acento *m.* Acento. • **Acento agudo** *Gram.* Acento agudo. **Acento circunflejo** *Gram.* Acento circunflexo [ks]. **Acento diacrítico** *Gram.* Acento diacrítico. **Acento gráfico** o **acento ortográfico** *Gram.* Acento gráfico, acento ortográfico. **Acento grave** *Gram.*

Acento grave. **Acento prosódico** *Fonét.* Acento prosódico.

acentuación *f.* Acentuación.

acentuado -a *adj.* Acentuado.

acentuar *v. tr. y pr.* Acentuar(se).

acepción *f.* Acepción.

aceptable *adj.* Aceptábel (*pl.* aceptábeis), aceptable. *Ant. inaceptable.*

aceptación *f.* Aceptación. *Ant. desaprobación, rechazo.*

aceptar *v. tr.* Aceptar.

acequia *f.* Caldeira, caldeirón *m.*, presa, [canle que conduce a auga desde un río ou pozo ata o lugar a que é destinada]. *Sin. presa.*

acera *f.* Beirarrúa.

acerbo -a *adj.* Acerbo.

acerca de *loc. prep.* Acerca de, en canto a, sobre. *Sin. en cuanto a, sobre.*

acercamiento *m.* Acercamento, achegamento, aproximación [ks] *f.*, [acción e efecto de acercar ou acercarse]. *Sin. aproximación.* *Ant. distanciamiento.*

acercar *v. tr. y pr.* **1.** Acercar(se), achegar(se), [poñer ou poñerse cerca ou a menor distancia, no espazo e no tempo]. *Ant. alejar.* **2.** *fig.* Acercar(se), achegar(se), [aproximar ou aproximárense cousas inmateriais]. **3.** *v. pr.* Acercarse, aproximarse, [estar a punto de suceder algo]. *Se acerca la hora de tu despedida.* Acércase a hora da túa despedida. ♦ *Sin. aproximar(se).*

acero *m.* Aceiro. • **Acero inoxidable** Aceiro inoxidable [ks], aceiro inoxidable [ks]. **De acero** De aceiro.

acérrimo -a *adj.* Acérrimo.

acerrojar *v. tr.* Aferrollar, [pechar con ferrollo].

acertado -a *adj.* Acertado. *Ant. desacertado.*

acertante *adj. y s.* Acertante.

acertar *v. tr.* **1.** Acertar, atinar, [dar coa solución, lograr saber algo]. *A ver quién acierta esta pregunta.* A ver quen acerta esta pregunta. **2.** Acertar, atinar, [dar no punto ao que se dirixe unha cousa]. *Ant. equivocarse, errar, fallar.* **3.** *v. i.* Acertar, atinar, dar en. *Ha acertado en el blanco.* Acertou no albo. *Ant. errar, fallar.* **4.** Acertar, atinar, [chegar a saber con certeza algo, ou onde está algo que se procuraba]. *No soy capaz de acertar con su enfermedad.* Non son quen de acertar coa súa enfermidade. **5.** Acertar, atinar, [hacer algo con acierto]. *Has*

acertado comprando esta casa. Acertaches comprando esta casa. **6.** Acertar, cadrar, coincidir, [darse a casualidade ou suceder por casualidade]. *Acertó que pasaba por allí.* Cadrou que pasaba por alí.

acervo *m.* **1.** Acervo, morea *f.*, [montón de algo]. **2.** Acervo, [conxunto de bens materiais ou espirituais que pertencen a unha colectividade por tradición ou herdanza].

acetona *f.* CH₃ COCH₃ Acetona.

acetonemia *f.* Acetonemia.

achacar *v. tr.* Achacar. *Sin. imputar.*

achacoso -a *adj.* Achacoso, cáncamo (*col.*).

achantar *v. tr.* **1.** Achicar, [acovardar a alguén]. **2.** *v. pr.* Achantar *v. i.*, [calar resignadamente e sen protestar]. **3.** Esconderse, agacharse, agocharse.

achaque *m.* **1.** Achaque, alifafe, [doenza habitual de pouca gravidade]. *Sin. alifafe.* **2.** Achaque, defecto, [fallo ou vicio]. **3.** Escusa *f.*, desculpa *f.*, pretexto. *Sin. excusa, pretexto.*

acharolado -a *adj.* Acharoadado.

acharolar *v. tr.* **V. charolar.**

achatar *v. tr. y pr.* Achatar *v. tr.* *OBS.* Este verbo non ten en galego un uso pronominal. *Mi vecina se ha achatado la nariz.* A miña veciña achatou o nariz.

achicar *v. tr. y pr.* Achicar(se).

achicoria *f.* **1.** Chicoria (*Chicoria intybus*), [planta das compostas]. **2.** Chicoria, [substancia que se obtén das raíces desta planta, usada en lugar do café].

achispado -a *adj.* Chispo, aluspado, acamballado, pifado, contento, [medio ebrio].

aciago -a *adj.* Aciago, desgraciado, desafortunado. *Sin. desafortunado, desgraciado.* *Ant. dichoso, feliz.*

acial *m.* Aceal (*pl.* aceais), narigón, [tenace con que se suxeitan polo focifio os animais]. *Sin. badal.*

acicalar *v. tr. y pr.* **1.** Acicalar(se), enfeitar(se), [preparar ou prepararse para lucir o mellor aspecto posible]. *Está acicalándose.* Está acicalándose. *OBS.* Este verbo non debe ser usado en galego se o obxecto directo está presente na frase de xeito lexicalizado. *Está en el baño acicalándose el cabello.* Está no baño acicalando o cabelo. **2.** *v. tr.* Acicalar, [unha parede]. **3.** Brunir, lustrar, abrillantar, acicalar, [as armas].

acicate *m.* Acicate.